

COMENTARIO.—En México tiene aplicación esta Sólita, desde que las leyes de la República prohibieron el traje eclesiástico fuera de los templos; pero esto no autoriza para administrar los sacramentos sin dicho traje. Expresamente está ordenado en la S. Mitra de México, “á los párrocos y rectores y demás encargados de las Iglesias, que por ningún título permitan á ningún eclesiástico, sea cual fuere su categoría, el ejercer su ministerio ó administrar el Sacramento de la penitencia sin ponerse sotana, como único traje decente para el caso.” Circular de 15 de Septiembre de 1876. (“Colección de Documentos Eclesiásticos de México,” tomo I, art. *Abusos*, pág. 19).

SOLITA VIGESIMA SEXTA.—*Recitandi Rosarium, vel alias preces, si Breviarium secum deferre non poterunt, vel Divinum Officium ob aliquod legitimum impedimentum recitare non valeat.*

COMENTARIO.—1º Potest Episcopus recitare Rosarium vel alias preces, si Breviarium secum deferre non possit.

2º Idem dicendum, si ob aliquod impedimentum recitare non valeant.

3º Ita intelligendum praesens Indultum, ut aliquid ultra jus commune concedat; secus inutile esset.

4º Praesertim ad sedandos scrupulos et res dubias dirimendas, haec facultas Episcopo concedi videtur. Unde dispensare potest sine ullo scrupulo tam secum, quam cum aliis in dubio de impedimento praesertim commutando officium in Rosarium vel alias preces; que quidem vocales, et nomen tales esse debeunt. (Hernaez, lugar cit., pág. 287).

XII.

Concluyen las Sólitas.

SOLITA VIGESIMA SEPTIMA.—*Dispensandi, quando expedire videbitur, super usu carnium, ororum et lacticiniorum tempore jejuniorum, et Quadragesima.*

COMENTARIO.—Importantes son sobre el ayuno y promiscuación las siguientes declaraciones de la Santa Sede:

1. Ad Quaesitum: “Utrum paterfamilias, quum in familia adest aliquis a lege abstinentia a carnis dispensatus, dispensationem ad omnes familiae personas indiscriminatim extende posse.”

S. Poenit. respondendum censuit: “Infirmitatem et aliud cuodunque rationabile impedimentum, de utriusque medici consilio, non vero gulam, avaritiam, sive generatim expensarum compendium, eximere posse a pracepto abstinentiae in diebus esurialibus.”

2. Ad Quaesitum: “Utrum quum paterfamilias, a lege abstinentiae a carnis tempore Quadragesimae dispensatus, non potest aut non vult cibos utriusque generis, esuriales sc. et carnes parari, ejus filii aut familiares carnes edere possint?”

S. Poenit 16. Jan. 1834 respondendum censuit: “Posse personis, quae sunt in potestate patrisfamilias, cui facta est legitima facultas edendi carnes, permitti uti cibis patrifamilias indultis, adjecta conditione de non permiscendis licitis atque interdictis epulis, et de unica comedione in die pro iis, qui jejunare tenentur.”—Ratio autem hujus permissionis—ut S. Poenit. 27. Maii 1863 declaravit—non est indultum patri-familias concessum, sed potentia, in qua versantur filii-familias, observandi praceptum. Famuli autem secundum Scav. I. n. 392 et del Vecchio I. 227 non semper filiis-familias, aequiparandi sunt sed tum tantum, quando alium famulatum difficulter inventiunt.

3. Ad Quaesitum: “Utrum fideles exempti a lege jejunii ob artes laboriosas, tempore Quadragesimae, quum esus carnis et lacticiniorum omnibus ad unam refectionem permittitur, possint carnis et lacticiniis vesici pluries in die, haud secus ac in Dominicis ejusdem Quadragesimae, in quibus non urget obligatio jejunii?”

S. Poenit (16 Jan. 1834) respondit: “Fideles, qui ratione aetatis vel laboris jejunare non tenentur licite posse in Quadragesima, quum indultum concessum est, omnibus diebus indulto comprehensis vesci carnis aut lacticiniis per idem indultum concessis, quoties per diem edunt.” Excipitur, si ex indulto pa-

tet, restrictionem ex mente dispensationis etiam ad eos extendi, qui jejunare non tenentur (S. Poenit. 27. Maji 1863).

4. Ad Quaesitum: "Utrum ii, qui ratione aetatis vel laboris jejunare non tenentur, subjiciantur legi de non permiscendis epulis carnis et piscium, quum per indultum carnes permittuntur."

S. Poenit. (13. Febr. 1834) respondit: "Consulat probatos autores."

5. Verum ad simile Quaesitum: "Utrum diebus jejunii tempore Adventus á Pio VI praescripti permissis tamen lacticiniis, ei, cui propter infirmitatem licitus est esus carnium, interdicta sit promiscuitas carnis ac piscium?"

S. Poenit. 8. Jan. 1834 responderat: "Affirmative seu non licere ejusmodi promiscuitatem."

Demum S. Officium 23. Junii 1875 ad dubium "utrum obligatio de non miscendis piscibus et carnibus diebus Quadragesimae attingat omnes, qui vi indulti carnibus vesci possunt an solummodo eos, qui jejunant" describi mandavit: "Affirmative ad primam partem, negative quoad secundam, et detur decretum 24. Maji 1841, nempe ad dubium: "An lex de permiscendis licitis et interdictis epulis eos etiam respiciat, qui ad unicam comedionem non tenentur, ut juvenes, antequam tertium compleverint septennium, aliqui rationabiliter ab eodem excusati ob impotentiam vel laborem." Em. decreverunt "Non licere."

6. Ad Quaesitum: "Utrum iis, qui ratione aetatis et laboris jejunare non tenentur ac propterea toties carnes vesci diebus indulti possint, aequiparandi sint qui ratione *infiriae valetudinis*, á jejunio excusantur, adeo ut illis quoque pluries in die vesci carnes liceat." S. Poenit. 29. Junii 1863 resp. "Negative."

Nimirum, si totius indulti communis ratio habetur, illis carnum esus iteratus *non licet*; verum ex mente S. Poenit. (secundum responsum Praefecti S. Congr. de Prop.) infirmi saepe majore licentia, quam licentia communis indulti est, uti possunt: cibis secundum statum valetudinis id requirit. Cf. Del Vecchio I. n. 227 IX.

Verum quum haec responsio dubia sit et scrupulos excitave-

rit, tandem 16 Mart. 1882 S. Poenitentaria ad Quaesit. Episcopi Salfordiensis aliam dedit declarationem: "fideles, qui ratione affectatae valetudinis a lege jejunii seu unicae comedionis eximuntur, licite posse iis Quadragesimae diebus, quibus esus carnium per indultum permissus est, toties carnibus vesci, quoties per diem edunt," eodem modo ut ad Q. 3.

7. Ad Quaesitum: "Utrum fideles dispensanti a lege abstinentiae diebus Veneris et Sabbati, decurrente anno, quando non urget obligatio jejunii, vesci possint piscibus simul et carnibus?"

S. Poenit. (13 Febr. 1834) proposito dubio.... et facta relatione SS. de Greg. XVI, de ipsius Sanctitatis Suae mandato resp.: "Permitti." (Lehmkuhl, vol. I, lib. II, div. III, tr. VI, cap. IV, § 2, n. 1219, 20 et 21, p. 779).

SOLITA VIGESIMA OCTAVA.—*Praedictas facultates communicandi, non tamen illas, quae requirunt ordinem Episcopalem, vel non sine sacrorum oleorum usu excentur, sacerdotibus idoneis, qui in eorum dioecesibus laborabunt, et praesertim tempore sui obitus; ut sede vacante sit qui possit supplere, donec Sedes Apostolica certior facta, quod quam primum fieri debet per delegatos, vel per unum ex eis, alio modo provideat: quibus delegatis auctoritate apostolica facultas conceditur, sede vacante, in casu necessitatis, consecrandi calices, patenas et altaria portabilia, sacris oleis ab Episcopo tamen benedictis.*

COMENTARIO.—"En orden á estas facultades, dice el Dr. Arillaga, nos ha parecido conveniente añadir aquí dos curiosos documentos, que contienen otras tantas resoluciones Pontificias, referentes á ciertas circunstancias de que ya se han ofrecido entre nosotros casos prácticos. Del primero consta, que pueden seguirse usando dichas facultades, después de espirado el término de su concesión, aunque no se haya recibido su prorrogación ó refrenda, siempre que se haya pedido ésta oportuna y tempestivamente.

Del segundo aparece, que en caso de fallecer algún señor obispo, sin delegar sus Sólitias, como puede hacerlo en virtud de facultad que le conceden las mismas, se entiendan éstas trasferidas y comunicadas por el mismo hecho al Vicario Capitular que se eligiere.

1º En la respuesta que á nombre de la Santidad del Sr. Pfo

VII dirigió al Ilmo Sr. Arzobispo de México el Emmo. Cardenal Litta á 7 de Marzo de 1815, se encuentra la cláusula siguiente:

"Quoties consuetarum facultatum rite ac tempestive facta sit postulatio, licet ex temporum injuria concessio retardetur, atque interim veteres expiraverint, tamen earum usus ex presumpta Stae. Sedis concessione continuari potest, usque ad illius responsum."

2º ENCICLICA.—Illustris et Reverendissime Domine uti Frater. Quamvis in calce formulae facultatum, quae ab Apostolica Sede singulis Archiepiscopis et Episcopis Indiarum, tam Orientalium cuam Occidentalium concedi solent, expresse legatur eorum uniuersa tributa potestas easdem facultates communicandi, non tamen illas quae requirunt ordinem episcopalem, vel non sine sacrorum oleorum usu exerceantur, sacerdotibus idoneis, qui in ejus Dioecesi laborabunt, et praesertim tempore sui obitus, ut Sede vacante sit qui possit supplere, donec eadem Sedes Apostólica certior facta, alio modo provideat: nuper tamen huic sacrae Congregationi de *Propaganda Fide* innotuit, non semel contigisse quod non nulli ex praefatis Antistitibus, vel inopinata morte praerupti, vel memorata potestate non attenta, e vivis excesserint, antedictis facultatibus nemini delegatis. Cumque ex hujusmodi praetermissa communicatione, sicut eidem Sacrae Congregationi relatum est, plurima et non levia incommoda illarum Dioecesum animabus ovenerint, propterea quod durante tempore Sedis vacantis, aut saltem donec supervenerit Apostolica provisio, nemo fuerit qui earum indigentiis posset pro opportunitate subvenire, et potissimum quad dispensationes matrimoniales, adeo ut eam ob causam plerique peccatorum vinculis miserrime alligatis, promptoque destituti remedio, non sine evidenti aeternae salutis discrimine interierint: hinc est quod Sanctissimus Dominus noster Benedictus, divina Providentia, Papa XIV, populorum illorum ab hac Sancta Sede remotissimorum incolumenti, eorumque animarum necessitatibus, pro pastoralis offici sui cura prospectum esse cupiens, de Eminentissimorum Patrum in tota Republica Christiana adversus haereticam pravitatem Generalium Inquisitorum consilio, benigne indulxit, ut

in posterum quoties p̄aefatarum Ecclesiarum pro tempore Antistes decesserit, non communicatis facultatibus, in antedicta formula contentis, et cum limitationibus in ea expressis, alicui idoneo probatoque Sacerdoti, ab illa exercendis, quamdiu Episcopalis Sedes vacua fuerit, et usque ad novam provisionem Apostolicam, ut supra, in eo, tantum casu, et non aliter Vicarius Capitularis legitime electus illas libere, et licite, et infra fines dumtaxat illius Dioecesis, exercere tanquam delegatus possit, et valeat iis tamen exceptis ad quorum usum episcopalis ordo requiritur, superaddita quoque eidem Vicario Capitulari potestate consecrandi, quandoquaque necessitas urget, calices, patenas, et altaria portatilia cum oleis sacris, jam ab Episcopo benedictis. Mandatis itaque Sanctitatis suae, eo quo par est obsequio obtemperando, de hac Pontificiae solitudinis, et providentiae gratia, Amplitudinem tuam encyclicis hisce litteris commonitam facimus, eum in finem, ut easdem, vel authenticum earum exemplum in capitulari Archivio asservandum, canonicas, et Capitulo tuae istius Metropolitanae, sive Episcopalis Ecclesiae statim ac illas acceperis, et tradere et notificare non praetermittas; ut quotiescumque memoratus casus evenerit, qui facultates praedictas in bonum istius Dioecesis exercere valeat, minime desit: et Amplitudinem tuam Deus incolumen diutissime servet. Romae, 16. Februarii 1743.—Amplitudinis tuae uti Frater.—*Vincentius, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis, Petra: Sac. Congr. de Propaganda Fide Praefectus.*—*Philippus de Monitis, Secretarius.*—Por de fuera, Illustrissimo et Reverendissimo Domino uti Fratri, Domino Episcopo Tlascalensi, in Indiis Occidentalibus.—En el circulo del Sello: *Vincentius Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis Petra, Sacrae Congregationis de Fide Praefectus.*

"Concuerda fiel y legalmente con el traslado que para en la oficina de la Contaduría de esta Santa Iglesia, autorizado de D. Pedro Aguirre su Contador; y de mandato de los señores del muy Ilustre Venerable Cabildo, en el que celebraron por ante mí el día 25 de este presente mes y año de la fecha, saqué el presente: siendo testigos D. José Lagunas y D. José Mosqueira, Ministros de aquella oficina. Así lo certifico. Angeles y Enero 26 de 1771 años. Y en fe de ello lo firmé.—*Lic. Nicolas de*

Castro Sandoval, Secretario de Cabildo." (Apéndice al Concilio III Mexicano anotado, pág. 581).

SOLITA VIGESIMA NONA.—*Et praedictae facultates gratis et sine ulla mercede exerceantur, et ad annos decem tantum concessae intelligentur, nec illis uti possint extra fines suaे dioecesis.*

OBSERVACIONES del P. Hernaez.—"1º Gratis exercendae facultates, non tamen Notarii et alia id genus stipendia inhibentur.

2º Neque extra fines Dioecesis uti possit; non tamen res tringitur id quod jure communi Episcopo competit nempe, subditum suum extra fines suaे Dioecesis excommunicare, dimisorias subditis absentibus dare, eorumque examen Episcopo loci demandare.

3º Quamvis Episcopus inveniatur extra fines suaे Dioecesis, potest tamen has facultates exercere intra fines suaे Dioecesis; quia jurisdictione non expirat per absentiam temporaneam a sua Dioecesi.

4º Decennium quoad valorem et substantiam facultatum computandum est a die datae; quoad vero illarum usum et exercitium computari debet a die, quo perveniunt ad manus Episcopi; nisi per procuratorem praeviā noticiam habeat et incipiat facultates exercere. Marquez, lib. 4º, n. 550 et seq.

5º Decennium non expirat morte Pontificis: nam interrogata Roma, respondit: Facultates illas quae a S. Officio concessae sunt, quales ordinarie sunt, quae Nuntiis Apostolicis et Episcopis mittundur, non revocari per illam regulam (Cancellariae, quae initio cujusque Pontificatus promulgatur, revocando quascumque facultates concessas); sed eas tantum, quae ab antecessore Papa ipso immediate concessae erant. La Croix, lib. 6, n. 848, apud Marquez ibid. n. 554 et seq.

6º Expirat vero morte Episcopi, hoc tamen sensu, quo ad Capitulum, Sede vacante, uon transeant; cum plures facultates hujusmodi ad jurisdictionem Ordinariam Episcoporum non pertineant, neque perpetuae, sed temporales sint, nec a lege dentur et descendant, sed a sola gratia speciali et benigno favore Pontificum concedantur. Marquez, pág. 5. Minime autem expirat decennium quoad facultates delegatas ab Episcopo, dum viveret, aut tempore obitus sui juxta praedicta. Unde clerici,

quibus Episcopus delegaverit has facultates, uti illis poterunt toto decennio Episcopo defuncto concesso, nisi aliud obstet.

7º In America nostra Indultum existit, quo morte inopinata Episcopi provisum est, ut facultates Solitae Vicario legitimate a capitulo electo adscribantur, ne, Sede vacante, desit, qui supplere possit Vid supra." (Part. y sec. cit., pág. 290).

XIII.

INSOLITAS.

FORMULA A. A.—Sanctissimus Dominus noster.... Divina Providentia PP.... referente me infrascripto Sacrae Congregationis de Propaganda Fide Secretario, attentis peculiaribus circumstantiis animum suum moventibus, et spiritualibus necessitatibus animarum Christi fidelium in dissitis regionibus propicere cupiens R. P. D.... Episcopo.... qui jam ex Apostolicae Sedis benignitate potestatem dispensandi super quibusdam matrimonii impedimentis quae in form. 1º N. 6. continentur est assecutus, facultatem insuper concessit dispensandi in utroque foro ad dicennium ab hac die inchoandum cum catholicis ejus jurisdictioni subjectis super aliis cognitionis et affinitatis gradibus, etiamsi conjunctis seu inter se attinentibus, nempe in tertio et quarto cum attingentia secundi imo in tertio quoque et secundo cum attingentia primi gradus affinitatis in linea transversali, dummodo tamen nullo attingat consanguinitatis primum; ac etiam in primo gradu affinitatis ex copula tantum illicita resultantis, sive per lineam collateralem sive per lineam rectam, dummodo certo constet quod conjux non sit proles ab altero contrahentium genita ut matrimonium inter se contrahere, seu in eo etiam scienter contracto, renovato tamen consensu coram Parrocho et testibus, remanere valeant; et eos, qui in gradibus hujusmodi etiam scienter contrixerint, ab excessibus